

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ՕՐԵՆՔԸ

ԱՊԱՀՈՎԱԳՐՈՒԹՅԱՆ ԵՎ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ԳՈՐԾՈՒՆԵՈՒԹՅԱՆ ՄԱՍԻՆ

Հնդունվել է 09.04.2007

- [Բաժին 1. Ընդհանուր դրույթներ](#)
 - [Գլուխ 1. Ընդհանուր դրույթներ](#)
- [Բաժին 2. Ապահովագրական ընկերությունների իրավական կարգավիճակը, կապիտալում մասնակցությունը, կառավարումը](#)
 - [Գլուխ 2. Ապահովագրական ընկերությունների իրավական կարգավիճակը](#)
 - [Գլուխ 3. Ապահովագրական ընկերության կանոնադրական կապիտալը](#)
 - [Գլուխ 4. Նշանակալից մասնակցության ձեռքբերման նախնական համաձայնությունը](#)
 - [Գլուխ 5. Ընկերության կառավարման մարմինները, ղեկավարները, ներքին աուդիտը և պատասխանատու ակտուարը](#)
 - [Գլուխ 6. Արտաքին աուդիտը](#)
- [Բաժին 3. Ընկերության գրանցումը ու լիցենզավորումը ապահովագրական գործառույթների պատվիրակումը](#)
 - [Գլուխ 7. Ապահովագրական գործունեության լիցենզիան](#)
 - [Գլուխ 8. Ընկերության՝ Հայաստանի Հանրապետության տարածքային ստորաբաժանումների բացումը](#)
 - [Գլուխ 9. Հայաստանի Հանրապետության տարածքում գործող ապահովագրական ընկերության գործունեությունն օտարերկրյա պետությունում](#)
 - [Գլուխ 10. Փոփոխությունների գրանցումը](#)
 - [Գլուխ 11. Ապահովագրական գործառույթների պատվիրակումը](#)
- [Բաժին 4. Ընկերությունների նկատմամբ պահանջներն ու տնտեսական նորմատիվները](#)
 - [Գլուխ 12. Ընդհանուր դրույթներ](#)
 - [Գլուխ 13. Ապահովագրական ընկերության գործունեության հիմնական և այլ տնտեսական նորմատիվները](#)
 - [Գլուխ 14. Տեխնիկական պահուստները](#)
 - [Գլուխ 15. Վերաապահովագրությանն ու համատեղ ապահովագրությանը ներկայացվող պահանջները](#)
 - [Գլուխ 16. Ընկերության գործունեության նկատմամբ այլ պահանջներ](#)
- [Բաժին 5. Ապահովագրական միջնորդային գործունեությունը](#)
 - [Գլուխ 17. Ապահովագրական միջնորդությունը](#)
 - [Գլուխ 18. Ապահովագրական բրոքերները](#)
 - [Գլուխ 19. Ապահովագրական գործակալները](#)
- [Բաժին 6. Ապահովագրական գաղտնիքը](#)
 - [Գլուխ 20. Ապահովագրական գաղտնիքը](#)
- [Բաժին 7. Ապահովագրական պորտֆելի միխանցումը](#)
 - [Գլուխ 21. Ապահովագրական պորտֆելի միխանցումը](#)
- [Բաժին 8. Ընկերության վերակազմակերպումը և լուծարումը](#)
 - [Գլուխ 22. Ընկերության վերակազմակերպումը](#)
 - [Գլուխ 23. Ընկերության լուծարումը](#)
- [Բաժին 9. Վերահսկողություն և պատասխանատվություն իրավական ակտերի խախտումների համար](#)

- [Գլուխ 24. Վերահսկողության իրականացումը](#)
- [Գլուխ 25. Օրենքների կամ այլ իրավական ակտերի խախտումների համար պատասխանատվությունը](#)
- [Բաժին 10. Այլ դրույթներ](#)
- [Բաժին 11. Անցումային դրույթներ](#)

Սույն օրենքի հիմնական նպատակներն են ապահովադիրների, ապահովագրված անձանց եւ շահառուների իրավունքների պաշտպանությունը, ապահովագրական համակարգի կայուն զարգացման, հուսալիության եւ բնականոն գործունեության ապահովումն ու ապահովագրական գործունեություն իրականացնողների միջեւ ազատ տնտեսական մրցակցության համար հավասար պայմանների ստեղծումը:

ԲԱԺԻՆ 1. ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ԴՐՈՒՅԹՆԵՐ

ԳԼՈՒԽ 1. ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ԴՐՈՒՅԹՆԵՐ

Հոդված 1. Օրենքի կարգավորման առարկան

1. Սույն օրենքով կարգավորվում են Հայաստանի Հանրապետությունում ապահովագրական, վերաապահովագրական եւ ապահովագրական միջնորդային գործունեության կազմակերպման եւ իրականացման, ապահովագրական ընկերությունների (այսուհետ՝ նաեւ Ընկերություն), վերաապահովագրական Ընկերությունների, ապահովագրական միջնորդային գործունեություն իրականացնող անձանց ստեղծման, լիցենզավորման, գործունեության եւ գործունեության դադարեցման, ապահովագրական, վերաապահովագրական եւ ապահովագրական միջնորդային գործունեության նկատմամբ պետական վերահսկողության իրականացման հետ կապված հարաբերությունները, ինչպես նաեւ ապահովագրության հետ կապված այլ հարաբերություններ:

2. Օտարերկրյա Ընկերությունները Հայաստանի Հանրապետության տարածքում առանց մասնաճյուղ կամ դուստր իրավաբանական անձ հիմնադրելու՝ հրապարակային օֆերտայի միջոցով ապահովագրական գործունեություն իրականացնել կարող են միայն, եթե գրանցված են այն պետություններում, որոնք հանդիսանում են Առևտրի համաշխարհային կազմակերպության շրջանակներում կնքված այն համաձայնագրերի կողմ, որոնց միացել է նաեւ Հայաստանի Հանրապետությունը, ընդ որում նրանք կարող են իրականացնել միայն հետևյալ ռիսկերի հետ կապված ապահովագրություն.

1) ծովային փոխադրումների, քաղաքացիական ավիացիայի, տիեզերանավերի բացթողման, ֆրախտի (ներառյալ՝ ուղեկցող եւ սպասարկող անձնակազմը): Այդպիսի ապահովագրությունը կարող է տարածվել փոխադրվող գույքի, փոխադրող տրանսպորտային միջոցի եւ փոխադրումից բխող պատասխանատվության վրա, ինչպես բոլորը միասին, այնպես էլ դրանցից յուրաքանչյուրն առանձին վերցրած.

2) միջազգային բեռնափոխադրումների.

3) վերաապահովագրության, ռետրոցեսիվայի եւ վերաապահովագրության հետ կապված այլ ծառայությունների:

Սույն մասում նշված ապահովագրությունն օտարերկրյա Ընկերության կողմից Հայաստանի Հանրապետության տարածքում կարող է իրականացվել ապահովագրական միջնորդների միջոցով կամ առանց դրանց եւ պետք է համապատասխանի Հայաստանի Հանրապետության օրենքներին եւ նորմատիվ իրավական այլ ակտերին:

Հայաստանի Հանրապետության տարածքի հասկացությունը սահմանվում է «Պետական սահմանի մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենքով:

3. Սույն օրենքը չի տարածվում «Ֆիզիկական անձանց բանկային ավանդների հատուցումը երաշխավորելու մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենքով սահմանված կարգով ստեղծված ավանդների հատուցումը երաշխավորող հիմնադրամի, Հայաստանի Հանրապետության սոցիալական ապահովագրության պետական հիմնադրամի, ինչպես նաեւ բանկերի եւ վարկային կազմակերպությունների վրա՝ բանկային եւ վարկային երաշխիքների տրամադրման մասով, առևտրային կազմակերպությունների վրա՝ իրենց վաճառած ապրանքների երաշխիքային սպասարկման մասով:

4. Սույն օրենքը չի տարածվում պարտադիր սոցիալական ապահովագրության վրա, սակայն տարածվում է Ընկերությունների կողմից իրականացվող կամավոր կենսաթոշակային ապահովագրության վրա:

Հոդված 2. Ապահովագրությունը կարգավորող իրավական ակտերը

1. Հայաստանի Հանրապետությունում ապահովագրությունը կարգավորվում է Հայաստանի Հանրապետության Սահմանադրությամբ, փջագգային պայմանագրերով, Հայաստանի Հանրապետության քաղաքացիական օրենսգրքով, սույն օրենքով, այլ օրենքներով եւ դրանց հիման վրա ընդունված Կենտրոնական բանկի նորմատիվ իրավական ակտերով:

2. Սույն օրենքով պահանջվող Կենտրոնական բանկի կարծիքը եւ եզրակացությունը պետք է ներառվեն Կենտրոնական բանկի խորհրդի համապատասխան որոշման մեջ, որն ընդունվում է տվյալ կարծիքի կամ եզրակացության հիման վրա:

3. Կենտրոնական բանկի խորհրդի, նախագահի եւ լիցենզավորում իրականացնող հանձնաժողովի ակտերը դատական կարգով, իսկ լիցենզավորում իրականացնող հանձնաժողովի ակտերը՝ նաեւ վերադասության կարգով (որի դեպքում բողոքը քննում է Կենտրոնական բանկի խորհուրդը) կարող են բողոքարկվել այն անձանց կողմից, որոնց իրավունքները խախտվել են այդ ակտերով:

Հոդված 3. Օրենքում կիրառվող հիմնական հասկացությունները

Սույն օրենքի իմաստով՝

1) ակտուար՝ սույն օրենքով սահմանված համապատասխան որակավորում ունեցող անձ, որը մաթեմատիկական, վիճակագրական եւ այլ մեթոդների կիրառմամբ գնահատում է որոշակի իրադարձությունների տեղի ունենալու հավանականությունը եւ հաշվարկում է ապահովագրական սակագների, ապահովագրավճարների, ապահովագրական գումարի, տեխնիկական պահուստների, կենսաթոշակի, անուիտետների եւ այլ նմանատիպ ցուցանիշների չափերը:

2) անհատական տվյալ՝ ֆիզիկական անձանց համար՝ անուն, ազգանուն, հայրանուն, ծննդյան ամսաթիվ, ամիս եւ տարի, ծննդյան վայր, բնակության վայր, քաղաքացիություն, անձը հաստատող փաստաթղթի տվյալներ, սոցիալական քարտի համար (առկայության դեպքում), իրավաբանական անձանց համար՝ անվանում կամ ֆիրմային անվանում, գտնվելու վայր, փոստային հասցե, հարկ վճարողի հաշվառման համար, իրավաբանական անձի անունից հանդես գալու լիազորություն ունեցող անձի անուն, ազգանուն, հայրանուն, ծննդյան ամսաթիվ, ամիս եւ տարի, ծննդյան վայր, բնակության վայր, քաղաքացիություն, անձը հաստատող փաստաթղթի տվյալներ, սոցիալական քարտի համար:

3) անուիտետ՝ ապահովադրի կողմից պայմանագրով նախատեսված գումարի միանվագ կամ պայմանագրով նախատեսված պարբերականությամբ վճարումն ապահովագրողին, որի դիմաց ապահովագրողը պարտավորվում է պայմանագրով նախատեսված ժամկետում եւ պարբերականությամբ ապահովադրին կամ շահառուին վերադարձնել վճարված գումարը եւ պայմանագրով երաշխավորված եկամուտը:

4) ապահովագրական բրոքեր՝ Հայաստանի Հանրապետության տարածքում ապահովագրական բրոքերային գործունեություն իրականացնելու լիցենզիա ունեցող առեւտրային կազմակերպություն:

5) ապահովագրական բրոքերային գործունեություն՝ անձի կողմից ապահովադրի, իսկ վերաապահովագրության դեպքում՝ Հնկերության անունից եւ հաշվին ապահովագրական միջնորդային գործունեության իրականացում:

6) ապահովագրական գաղտնիք՝ ապահովագրական գործունեության ընթացքում ապահովադրի, ապահովագրված անձի կամ շահառուի վերաբերյալ ապահովագրողին, վերաապահովագրողին, ապահովագրական միջնորդություն իրականացնող անձին հայտնի դարձած ապահովադրի, ապահովագրված անձի կամ շահառուի առեւտրային գաղտնիքը կամ այլ տեղեկություն, որն ապահովադրի կամ ապահովագրված անձը մտադիր են եղել գաղտնի պահել, եւ Հնկերությունը, վերաապահովագրական ընկերությունը կամ ապահովագրական միջնորդը տեղյակ է կամ պարտավոր էր տեղյակ լինել այդ մտադրության վերաբերյալ:

7) ապահովագրական գաղտնիքի հրապարակում՝ ապահովագրական գաղտնիք կազմող տեղեկությունները բանավոր կամ գրավոր ձևով զանգվածային լրատվության միջոցներով կամ այլ կերպ հրապարակելը կամ տարածելը, երրորդ անձին կամ անձանց հայտնի դարձնելը, երրորդ անձանց նման տեղեկություններ հայթայթելու հնարավորություն ուղղակի կամ անուղղակի ընձեռելը, այն է՝ թույլատրելը, չխոչընդոտելը կամ նման տեղեկությունների պահպանման կարգի խախտման հետեւանքով այն հնարավոր դարձնելը, բացառությամբ սույն օրենքով սահմանված դեպքերի:

8) ապահովագրական գործակալ՝ Հայաստանի Հանրապետության տարածքում ապահովագրական գործակալի գործունեություն իրականացնելու համար Կենտրոնական բանկի ապահովագրական գործակալների ռեգիստրում հաշվառված անձ.

9) ապահովագրական գործակալի գործունեություն՝ անձի կողմից մեկ կամ մի քանի ապահովագրական եւ (կամ) վերաապահովագրական ընկերությունների անունից եւ հաշվին ապահովագրական միջնորդային գործունեության իրականացում.

10) ապահովագրական գործունեություն՝ անձի կողմից որպես ապահովագրող կողմ պարբերաբար իր անունից ապահովագրական գործարքների կնքմանը, ինչպես նաեւ դրանցով ստանձնած պարտավորությունների կատարմանն ու ձեռք բերած իրավունքների իրականացմանն ուղղված փաստացի գործողությունների ամբողջություն.

11) ապահովագրական ընկերություն (Ընկերություն)՝ սույն օրենքով սահմանված կարգով ապահովագրական գործունեության լիցենզիա ունեցող իրավաբանական անձ.

12) ապահովագրական միջնորդային գործունեություն՝ երրորդ անձի կողմից՝ ապահովագրողների (վերաապահովագրողների) եւ ապահովադիրների միջեւ ապահովագրական հարաբերությունների հաստատմանը, նրանց միջեւ ապահովագրության պայմանագրի կնքմանը դրդող, նպաստող, աջակցող կազմակերպչական, այլ փաստացի եւ իրավական գործողությունների իրականացում, մասնավորապես՝

ա. ապահովագրական եւ վերաապահովագրության պայմանագրերի կնքման նախապատրաստական աշխատանքների, այդ թվում՝ նաեւ ապահովագրական խորհրդատվության իրականացում.

բ. ապահովադիրների՝ կոնկրետ ապահովագրողների հետ ապահովագրական եւ վերաապահովագրության պայմանագրերի կնքման կազմակերպում.

գ. ապահովագրական եւ վերաապահովագրության պայմանագրերի կատարման օժանդակում, ներառյալ՝ ապահովագրավճարների հավաքման եւ հատուցումների փոխանցման իրականացումը՝ ապահովադրի կամ Ընկերության թույլատրած չափերով.

13) ապահովագրական պորտֆել՝ ապահովագրողի կնքած բոլոր ապահովագրության պայմանագրերից կամ մի դասի բոլոր ապահովագրության պայմանագրերից բխող իրավունքների եւ պարտավորությունների ամբողջություն.

14) ապահովագրող՝ Ընկերություն կամ օտարերկրյա Ընկերության՝ Հայաստանի Հանրապետության տարածքում գործող մասնաճյուղ.

15) ապահովադիր՝ ապահովագրության պայմանագրի այն կողմը, որին կամ որի մատնանշած անձին (շահառու) ապահովագրողը պարտավորվում է հատուցել ապահովագրության պայմանագրով նախատեսված իրադարձության (ապահովագրական պատահարի) տեղի ունենալու արդյունքում պատճառված ֆասսը կամ դրա մի մասը կամ տրամադրել որոշակի գումար պայմանագրով նախատեսված իրադարձության (ապահովագրական պատահարի) տեղի ունենալու ուժով՝ ըստ ապահովագրության պայմանագրի պայմանների.

16) բաժնեմաս՝ բաժնետոմս, բաժնեմաս, փայ.

17) Կենտրոնական բանկ՝ Հայաստանի Հանրապետության կենտրոնական բանկ.

18) մրցակցություն, տնտեսական մրցակցություն, գերիշխող դիրք՝ ըստ «Տնտեսական մրցակցության պաշտպանության մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենքի.

19) վերաապահովագրական ընկերություն՝ բացառապես վերաապահովագրական գործունեությամբ զբաղվող Ընկերություն.

20) վերաապահովագրող՝ վերաապահովագրություն իրականացնելու լիցենզիա ունեցող անձ.

21) վերաապահովագրություն՝ մեկ ապահովագրողի կողմից պայմանագրով որոշված պայմաններով ապահովադիրների նկատմամբ ունեցած իր ամբողջ պարտավորությունների կամ դրանց մի մասի կատարման հետ կապված ռիսկի ապահովագրումն այլ ապահովագրողի մոտ.

22) վերաապահովագրական գործունեություն՝ որպես ձեռնարկատիրական գործունեություն՝ ապահովադիրների նկատմամբ այլ ապահովագրողների ունեցած ամբողջ պարտավորությունների կամ դրանց մի մասի կատարման հետ կապված ռիսկի ապահովագրում:

23) վերահսկվող՝ ապահովագրող, վերաապահովագրող, ապահովագրական միջնորդային գործունեություն իրականացնող անձ, ապահովագրական գործառույթների պատվիրակման պայմանագրով աշխատանք իրականացնող իրավաբանական անձ (կոնտրագենտ):

24) տեխնիկական պահուստներ՝ Հնկերության բնականոն եւ ապահով գործունեությունը երաշխավորելու, ապահովագրության պայմանագրերից բխող՝ Հնկերության մոտ առկա եւ հետագայում ծագելիք պարտավորությունները եւ հնարավոր կորուստները ծածկելու նպատակով ստեղծված հատուկ պահուստներ:

25) ֆինանսական կազմակերպություն՝ բանկ, վարկային կազմակերպություն, Հնկերություն, արժեթղթերի շուկայում մասնագիտացված գործունեություն իրականացնող անձ, ինչպես նաեւ օտարերկրյա օրենսդրության համաձայն՝ ֆինանսական կազմակերպություն համարվող անձ:

Հոդված 4. «Ապահովագրական» եւ «Ապահովագրություն» բառերի օգտագործումը

1. «Ապահովագրական» եւ «ապահովագրություն» բառերը, դրանց ածանցյալները, հոլովված ձևերը կամ թարգմանությունները, ինչպես նաեւ օտար լեզվով այդ բառի հայերեն տառադարձությունը կարող են իրենց անվանման մեջ, գովազդներում կամ այլ կերպ օգտագործել միայն սույն օրենքով սահմանված կարգով ստեղծված եւ ապահովագրական, վերաապահովագրական կամ ապահովագրական միջնորդային գործունեություն իրականացնելու լիցենզիա կամ իրավունք ունեցող անձինք, բացառությամբ երբ «ապահովագրական», «վերաապահովագրական», «ապահովագրական բրոքեր», «ապահովագրական գործակալ», «ապահովագրական միջնորդ» կամ «ապահովագրություն» բառերի օգտագործման իմաստից ակնհայտ բխում է, որ խոսքն ապահովագրական, վերաապահովագրական կամ ապահովագրական միջնորդային գործունեությանը չի վերաբերում:

Ապահովագրական, վերաապահովագրական կամ ապահովագրական միջնորդային գործունեություն իրականացնելու լիցենզիա ստացած անձինք պարտավոր են լիցենզիան ստանալու պահից 90 օրվա ընթացքում, իրենց անվանման մեջ ներառել «ապահովագրական», «ապահովագրություն», «վերաապահովագրական» կամ «վերաապահովագրություն» բառերը, իսկ այդպիսի լիցենզիան ուժը կորցրած ճանաչվելու կամ այն հանձնելու պահից 30 օրվա ընթացքում դրանք հանել իրենց անվանման միջից:

2. Ապահովագրական կամ վերաապահովագրական գործունեությունը գովազդվել կարող է միայն սույն օրենքով սահմանված կարգով ապահովագրական կամ վերաապահովագրական գործունեություն իրականացնելու լիցենզիա ունեցող անձի կողմից կամ պատվերով:

3. Ապահովագրական գործակալի գործունեությունը գովազդվել կարող է միայն սույն օրենքով սահմանված կարգով ապահովագրական գործակալի գործունեություն իրականացնելու իրավունք ունեցող անձի կողմից կամ նրա պատվերով:

4. Ապահովագրական բրոքերային գործունեությունը գովազդվել կարող է միայն սույն օրենքով սահմանված կարգով ապահովագրական բրոքերային գործունեություն իրականացնելու լիցենզիա ունեցող անձի կողմից կամ պատվերով:

Հոդված 5. Ապահովագրական միությունները

1. Ապահովագրողները, վերաապահովագրողներն ու ապահովագրական միջնորդային գործունեություն իրականացնողներն իրենց գործունեությունը համակարգելու, շահերը ներկայացնելու եւ պաշտպանելու, տեղեկություններ փոխանակելու եւ այլ խնդիրներ համատեղ լուծելու նպատակով կարող են ստեղծել շահույթ ստանալու նպատակ չհետապնդող ապահովագրողների, վերաապահովագրողների կամ ապահովագրական միջնորդային գործունեություն իրականացնողների միություններ եւ (կամ) անդամակցել դրանց:

2. Ապահովագրողների, վերաապահովագրողների ու ապահովագրական միջնորդային գործունեություն իրականացնողների միությունները չեն կարող ապահովագրական, վերաապահովագրական, ապահովագրական միջնորդային գործունեություն իրականացնել:

3. Ապահովագրողների, վերաապահովագրողների, ապահովագրական միջնորդային գործունեություն իրականացնողների միությունները պետական գրանցման պահից 10-օրյա ժամկետում այդ մասին ծանուցում են